

Seat No. : _____

SB-116
September-2020
M.A., Sem.-IV
508 : Gujarati
(કોશવિજ્ઞાન અને ઈતિહાસલેખન)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

વિભાગ – I

નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો :

1. 'કોશનો મૂળ અર્થ શબ્દસંગ્રહ છે.' આ વિધાન કોશનો મર્યાદિત અર્થ જ પ્રગટ કરે છે. – સમજાવો. 14
2. કોશની વિભાવના સ્પષ્ટ કરી, તેના વિવિધ પ્રકારોનો વિગતે પરિચય કરાવો. 14
3. કોશવિજ્ઞાનના ઉદ્ભવ – વિકાસની રૂપરેખાનો વિગતે પરિચય કરાવો. 14
4. કોઈપણ બે સૂચિગ્રંથોનો પરિચય આપી તેની ઉપયોગિતા જણાવો. 14
5. ગુજરાતીમાં તૈયાર થયેલા મહત્ત્વના કોઈપણ બે કોશનો પરિચય આપી, તેની ઉપયોગિતા જણાવો. 14
6. સાહિત્યિક ઈતિહાસલેખનની વિભાવના સમજાવો. 14
7. ઈતિહાસના વિવિધ પ્રકારો જણાવી, સાહિત્યિક ઈતિહાસ સાથે તેનું સામ્ય-વૈષમ્ય તપાસો. 14
8. તમને ગમતા કોઈપણ બે ગુજરાતી સાહિત્યના ઈતિહાસગ્રંથોનો પરિચય આપો. 14

વિભાગ – II

9. નીચેનામાંથી કોઈપણ આઠ પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ શોધી ઉત્તર આપો :
- (1) 'જૈન ગૂર્જર કવિઓ' શીર્ષકથી સંકલિત વર્ણનાત્મક હસ્તપ્રતસૂચિ તૈયાર કરનાર વિદ્વાન જણાવો. 1
- (a) કિશોર વ્યાસ (b) મોહનલાલ દલીયંદ દેસાઈ
- (c) રજનીકુમાર પંડ્યા (d) પ્રકાશ વેગડ
- (2) 'અર્વાચીન કાવ્યસાહિત્યનાં વહેણો' પુસ્તકના લેખક જણાવો. 1
- (a) ડાહ્યાભાઈ દેરાસરી (b) રા.વિ. પાઠક
- (c) કનૈયાલાલ મુનશી (d) રમણભાઈ નીલકંઠ
- (3) 'ગુજરાતી સાહિત્યકોશ' કઈ સંસ્થા દ્વારા પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યો છે ? 1
- (a) ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી (b) દિલ્હી સાહિત્ય અકાદમી
- (c) ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ (d) ગુજરાત સાહિત્ય સભા
- (4) 'Gujarati Language and its Literature' પુસ્તકના લેખક જણાવો. 1
- (a) નરસિંહરાવ દિવેટિયા (b) ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી
- (c) બળવંતરાય ઠાકોર (d) હરિવલ્લભ ભાયાણી
- (5) સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટીએ વિશ્વકોશ સંદર્ભે પ્રગટ કરેલ ગ્રંથમાળાનું નામ જણાવો. 1
- (a) સર્વવિદ્યાકોશ (b) જ્ઞાનચક્ર
- (c) જ્ઞાનગંગોત્રી (d) વિશ્વકોશ
- (6) 'નર્મકોશ'ના કુલ કેટલા ભાગ છે ? 1
- (a) બે ભાગ (b) ચાર ભાગ
- (c) પાંચ ભાગ (d) નવ ભાગ

- (7) 'મધ્યકાલીન ગુજરાતી કથાકોશ'ના સંપાદકનું નામ જણાવો. 1
- (a) હરિવલ્લભ ભાયાણી (b) રમણ સોની
(c) જયંત કોઠારી (d) ધીરુભાઈ ઠાકર
- (8) 'કલાસિકલ પોએટ્સ ઓફ ગુજરાત એન્ડ ધેર ઈન્ફ્લુઅન્સ ઓન સોસાયટી એન્ડ મોરલ્સ' પુસ્તકના લેખકનું નામ જણાવો. 1
- (a) મહીપતરામ નીલકંઠ (b) નર્મદ
(c) ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી (d) ન્હાનાલાલ
- (9) નીચેના પૈકી કયો કોશ કે.કા. શાસ્ત્રી દ્વારા સંપાદિત નથી ? 1
- (a) બૃહદ્ ગુજરાતી કોશ (b) અનુપ્રાસ કોશ
(c) વનોષધિ કોશ (d) પર્યાયકોશ
- (10) દલપત ચૌહાણ સંપાદિત કોશનું શીર્ષક જણાવો. 1
- (a) સોરઠી ભાષાનો કોશ (b) ભીલી શબ્દાવલિ
(c) કચ્છી શબ્દાવલિ (d) તળની બોલી
- (11) ગુજરાતી વિશ્વકોશના મુખ્ય સંપાદક જણાવો. 1
- (a) હરિવલ્લભ ભાયાણી (b) ધીરુભાઈ ઠાકર
(c) કે.કા. શાસ્ત્રી (d) ગાંધીજી
- (12) 'સાહિત્યના ઈતિહાસની અભિધારણા' પુસ્તકના લેખકનું નામ જણાવો. 1
- (a) ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા (b) સુરેશ જોશી
(c) રમણ સોની (d) રા.વિ. પાઠક
- (13) 'સાહિત્યકોશ ખંડ-1 – મધ્યકાલીન'ને આધારે 'મધ્યકાલીન કૃતિસૂચી' તૈયાર કરનાર સૂચિકાર જણાવો. 1
- (a) જયંત કોઠારી (b) પાણ્ડલ દેસાઈ
(c) કીર્તિદા શાહ (d) રમેશ ર. દવે

- (14) 'ગુજરાતી બાળવિશ્વકોશ'ના મુખ્ય સંપાદકનું નામ જણાવો. 1
- (a) ધીરુભાઈ ઠાકોર (b) કુમારપાળ દેસાઈ
(c) પ્રીતિ શાહ (d) ચંદ્રકાન્ત શેઠ
- (15) 1867 ના કોપીરાઈટ એક્ટ પૂર્વે 19મી સદીમાં પ્રકાશિત થયેલા હજારેક પુસ્તકોની અન્ય સૂચી પરથી 'ગુજરાતી આદિમુદ્રિત ગ્રંથોની સૂચિ'નું સંકલન કરનાર સૂચિકાર જણાવો. 1
- (a) જયંત કોઠારી, કીર્તિદા શાહ (b) કનુભાઈ શાહ, કિરીટ ભાવસાર
(c) અચ્યુત યાજ્ઞિક, કિરીટ ભાવસાર (d) હરિવલ્લભ ભાયાણી, નિરંજના વોરા
- (16) નીચેનામાંથી કયો એકભાષી કોશ 9 ખંડમાં રચાયો છે ? 1
- (a) વનૌષધિ કોશ (b) બૃહદ્ ગુજરાતી કોશ
(c) શ્રી સયાજીશાસન શબ્દકલ્પતરુ (d) ભગવદ્ગોમંડળ
-